

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 166 (3328) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Egyre fokozódnak a harcok Orel körül és Leningrádtól délre

Oreltől keletre ellentámadással visszautasították a németek a bolsevistákat. — Majszkit helyettes külügyi népbiztossá nevezték ki

Churchill angol miniszterelnök kedden nyilatkozott az alsóházban az olasz eseményekről, s ez a nyilatkozat nem a diadalmas bizonyosság hangján beszél, hanem inkább aggodalmakat árul el a további fejlemények tekintetében. Igen érdekes az angol miniszterelnök beszédében az a fordulat, hogy ő, az angol-szászok, nem akarják Olaszországot anarchiába taszítani. Tehát angol érdek is, hogy az olasz kormányváltás életképes legyen. Viszont az nem tetszik már az angoloknak, hogy az új olasz kormány is a háború folytatását akarja. „Am legyen!” kiált föl az angol miniszterelnök, de akkor angol-amerikai részről tovább folytatják az olasz városok elleni terrorista rombolást. A srájei táviratok által adott híradás szerint Churchill bizonyos idegességgel csitította honfitársait, hogy ne jaggassák öt további kérdésekkel. Ez az idegesség is azt árulja el, hogy az angol-amerikai hadvezetés Mussolini lemondásában nem kapta meg azt, amit várt, s még igen vegyes hatást keltett föl benne az egész olasz változás.

Másik helyzetjellemző hír, hogy a tokiói olasz nagykövét a tengelyhatalmak háborús szövetségének további fenntartásáról biztosította a japán kormányt. Ez a tény is azt bizonyítja, hogy Olaszország csakugyan az eddigi külpolitikai szövetségrendszerre kíván támaszkodni, ha belpolitikai tekintetben a fasizta szervezetet fél is adja. Ez a fasizmusból való kiválasztása csak belpolitikai szükségletől történt, s csak azért, hogy a fasiztákon kívül álló más olasz elemek is benne lehessenek Itália lelki egységében. De éppen a „lelki egység” fogalma megkivánja, hogy az előbbi fasizta rezsim az új rezsim ne legyőzött ellentétként kezelje, hanem azzal együtt valóítsa meg a még nagyobb olasz összetartást.

A további fejleményekbe beletartozik, hogy Szicíliában az olasz és német erők ellenállása megdőlt. A múlt heti engedékenység után most az ottani amerikai és angol csapatok mindenütt fokozottabb ellenállásokba ütköznek. A sziget északnyugati ostromlói se tudnak tovább hatolni kelet felé, s a délkeleten. Catania város ostromlására felvonultak is visszavonulásra kényszerültek. Szicíliának szinte három hét óta tartó ostroma még nem tudott annyi eredményhez se jutni, hogy ezt a szigetet az angol-amerikai seregek birtokba vehessék, akármilyen előzőlő arányban támadtak is erre a szigetre. A sziget északkeleti egyharmadrésze az, ami a tulajdonképpeni Olaszországba való áthato-

láshoz szükséges volna. Éppen ez a sziget az, aminek az elfoglalása a fokozott ellenállás miatt nemcsak megakadt, hanem a támadók visszavonulását is kényszerítette. Az angol híradások bizonyos meghökkenéssel tudatják, hogy erre az ellenálló területre még egyre érkeznek német részről is az utánpótlások. Tehát az olasz belső események a németekkel való hadi együttműködést még Olaszország előbástyája területén se tették lazultabbá.

Az olasz helyzet így bizonyos meg erősödést mutat. Ha az angolszász támadók arra számítottak, hogy Olaszországban olyan belső változást idézhetnek elő, mely valami kényszerbékére vezethet, úgy ezzel a számításukkal csalódtak. Az új olasz kormányzat is az eddigi háborús szövetségre támaszkodva akar érvényesülni. Világosan kivehető, hogy az angolszász részről Olaszországnak szánt föltétel nélküli békét el nem fogadja, s az „adott szóhoz” tartja magát, mikor Európa megtámadására nem hajlandó a maga területét átengedni. Az angol miniszterelnök nyilatkozata pedig, mely szerint ő, Olaszországot anarchiába taszítani nem akarják, valami olyan felismerést árul el, hogy meg akarják érteni, ha Olaszország áruló békére nem engedeli magát kényszeríteni.

Egyébként úgy német részről, mint japán részről nemcsak az elhatározás szilárd, hogy a háborúban helytállanak, hanem ez elhatározáshoz megrvan a tényleges helyzetekben is a tartás és biztos megalapozásuk. A keleti fronton az anyagesata nem tud erőt venni a német ellenálláson, hiába pazarolja a szovjet az emberanyag millióit és a hadikészlet elárasztó tömegeit. Az óriási támadás már negyhét óta tart, s mégis semmi eredménye. Illetve megrvan az az eredménye, hogy az újabb nagy támadás későbbi, téli megismétléséhez a Szovjetnek nem lesz meg az ereje. A keleti fronton ilyen értelemben most csakugyan döntő csaták folynak. Ha ez a szovjet támadás nem fog sikerülni, akkor keleten előáll a régső kimerülés, aminek kezdő tünetei már mutatkoznak abban is, hogy a szovjet a maga német kommunisztái útján különbéke felé tapogatózik. Ez a tapogatózás máris kihívta az amerikai és angol körök bizalmatlanságát, s egyre fokozódó nyugtalanságát.

És még mindig ott áll a háttérben Japán veretlen hadállása. Hiába ostromolják az amerikaiak a Salamon szigetek felől, hogy elhárítsák az Ausztrália

felé irányuló japán veszélyt. Ez a sziget-ostrom csak egy sereg hadihajójába került az amerikaiaknak, de előhaladni

Átmeneti jellegű a szicíliai harcok ellanyhulása

Londonból jelentik: (B. T.) Londonban általában úgy vélik, hogy a szicíliai harcok ellanyhulása csak rövid ideig tart. Alexander tábornok, a 15. hadseregcsoporthoz parancsnokként átvette a parancsot, hogy felkészüljön a döntő összecsapásra a független harcoló hat olasz és német hadosztállal.

A Pest zürichi jelentése szerint a keleti harctéren a harcok Orel körül és Leningrádtól délre egyre fokozódnak. Oreltől keletre a német ellentámadásnak sikerült az ellenséget néhány kilométernyire visszazoritani.

Izstanbulból jelentik: (NTI) Az egyik bolgár kikötőből Izstanbul felé hajózó török motoros hajót egy ismeretlen buvárhajó elsüllyesztette.

Stockholmból jelentik: (NTI) A szovjet hírszolgálat közlése szerint a népbiztosok tanácsa Majszkit helyettes külügyi népbiztossá nevezte ki. A Pest zürichi értesülése szerint Majszki nem tér vissza Londonba.

Mit követelnek az angolszászok az olaszoktól?

Washingtonból jelentik: (Bud. Tud.) Roosevelt elnök szerdán este fontos nyilatkozatot tesz.

Zürichből jelentik: (B. T.) Az első benyomás, amint Churchill beszéde gyakorlat az alsóház képviselőire, a Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója szerint abban foglalható össze, hogy Churchill szavainak előzetes megfogalmazásából megállapították a világos feltételeket. Olyan feltételek ezek, amelyek függetlenek a Rómában hatalmat gyakorló személyekről.

— Mit követelnek az angolszászok? — veti fel a kérdést a lap tudósítója. — A harcok olasz részről való befejeződését és mindannak átengedését, amely a Németország elleni háború hatásos folytatására szolgál. Olaszország adottságait a lehetőségekkel vizsgálva Londonban arra a következtetésre jutnak, hogy a szövetségesek Olaszországot elsősorban ugródszkaul akarják felhasználni. Az észak-olaszországi repülőterek, az olasz vasutak és kikötők igénybevétele az a nyilvánvaló követelés, amit a szövetségesek katonai szempontból a legjelentősebbeknek gondolnak. Ebből kifolyólag természetesen minősítik, hogy a harcok megszüntetése nemcsak az anyaországban lévő csapatokra vonatkozik, hanem a dodekanézosi szigeteken illetve a megszállt területeken Görögországban, Jugoszláviában, Corsicában és a Dél-Franciaországban lévőkre is.

Angol képviselőházi körökben megállapítják, hogy Churchill kijelentésül

semmitse tudtak. Viszont Japán már berendezte a nagy keletázsiai téren a maga uralmát, s egyetlen hadviselő jéllé vált, melynek minden nyersanyag rendelkezésére áll. Viszont Amerikában éppen a nyersanyagok hiánya miatt a nyitott háború, melyben kölcsönösen egymást vádolják a háborús érdekek elárulásával, s a háború utáni berendezkedések szabatalásával. Ebből a háború mögötti háborúból is kivehető, hogy ellenfeleink a háború fölött urrá nem lehetnek, s békediktálás helyett a megegyezés jobb módját kell hogy keressék.

London és Washington között teljes megegyezés alapján tetten.

A tudósító végül megjegyzi, hogy az amerikai sajtóhangok és Churchillnek a képviselőkhez intézett nyomatékos felszólítása, hogy ne bíráljanak elszárvé és ne kérdezzenek, világosan mutatja, hogy Londonban általános türelmetlenség uralkodik a közvéleményben, ami az alsóházban is megnyilatkozik.

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung berlini levelezője jelentésk alapján semmi ok sincs arra, hogy Badoglio és Viktor Emánuel kijelentéseit magyarázzassák. Kétségtelen, hogy a német-olasz szövetség viszonyban az eddigi események nyomán semmiféle változás nincs.

ANGOL VELEMÉNY A MOSZKVAI ALAKULT „SZABAD NÉMETORSZÁG” BIZOTTSÁGRÓL

Londonból jelentik: (B. T.) Wansittart, az angol külügyminiszterium volt államtitkára élesen megtagadja a Szovjet külpolitikáját. A Times kiadójának küldött levelében támadja az ugynevezett „Szabad Németország” néven Moszkvában létesített bizottságot, amelyről azt mondja, hogy mint számomra hozzá hasonló, bizalmatlanul kell ezt is fogadni. Szerinte ez a bizottság nem képvisel senkit és lényegében csatlás.

„Győzni fogunk!”

E szavakat szikratáviratozta Pantelleria szigetének szinte példátlan hazaszeretettől égő hősvédője június tizenegyedikén, amikor ezer angolszász repülőgép rohamra indult a kis sziget ellen, amelyet tízezer olasz védett. Amikor pokoli támadás közepette folyik a kis védősereg védekezése a hatalmas túlerővel szemben a föld alá vezető hangárbejáratok már tűzben állnak. A tenger felől, tizenhárom hajóegység, majd még több, közeledik, hogy úgynevezett tor-kából pusztító sortűzet okádjon a hősi ellenállást tanúsító védőkre. Drámai hangú szikratáviratban ad jelentést a helyszínről a sziget parancsnoka vezéreinek: „A helyzet tarthatatlan. Most adjuk a jeleket a megadásra. A hajók közelednek, de még lönek. Maradjatok a készüléknél. Gondoskodtam róla, hogy minden értékeset szétromboljunk. Maradjatok a készüléknél!” S a hősök bajtársai visszafojtott lélekzettel állanak a vevőkészüléknél és lesik a további jelentéseket. Alig huszont perc múlva ekként folytatja tájékoztatóját a szikratáviró: „A hajók már egész közel vannak. Erődtések egymás után repülnek a légégből. Itt a vég kezdete! A hajók beszüntették a tüzelést, percekkel belül partraszáll a legénység. Megtettük kötelességünket. Gondoskodtam, hogy mindent szétromboljunk. Nyugtassátok meg családjaikat és az anyámat is. Mondjék nekik, hogy hiszünk a győzelemben megrendíthetetlenül. Győzni fogunk!”

Mikor az ember a hadijelentéseket olvassa, megszállardul benne a sokszor talán ingadozó megállapítás: akik így tudnak hinni, így tudnak küzdeni és hazát szeretni, azoknak győzniük kell! Talán sohasem hallották, de megéreztek, sőt megélték a keresztény bölcsélet legnagyobbikának, Aquinói Szent Tamásnak mondását: az ember Isten után legjobban szüleinek és hazájának van elkötelezve. Miként tehát a vallás megköveteli, hogy Istent tiszteld, úgy a jámborság ezt a kötelességet írja elő: szüleiddel és hazáddal szemben se tagadd meg kötelességet.

A pantelleriai hősök önzetlen, magára nem tekintő vezére, bátor lélekkel röviddel a támadás előtt így sürgönyözött: „Ne vízet küldjétek, hanem löszet!” A harcok elülte után, miután a hazájuk iránti kötelességnek hívó, kiűző, engedelmeskedő lélekkel önzetlenül, nem mindennapi módon tették eleget, most már esendően elgondolkozhatnak: milyen jó az Isten keze alatt mélységesen megalkodni a beleállni a nehéz időkbe nagy hittel, zugalódás nélkül. Végre is Ő az Ur! Ha jót vagy rosszat küld is, mindig javunkra küldi. Ő állít bele a háború megpróbáltatásába és azért állít bele azokba, hogy jobbakká, hűvöbökké, nemesebbé és áldozatosabbakká tegyen. Azért küldi a megpróbáltatást, hogy jobban szeressük Őt és egymást. Azért küldi, hogy közeledjünk hozzá s eggyéforradjunk egymással. Azért küldi, hogy tisztuljon a lelkiünk, hogy Erte és felebarátainkért áldozatokot tudjunk hozni.

Aki győzni akar, annak érdemes a pantelleriai hősközt tanulni.

(Dr. H. L.)

Tiszta szesz kapható
Nánásy
Kazinczy u. 4. sz. Színház mellett.

Utasítást kaptak a kerületi tisztiorvosok a tejigazolás díjtalan kiállítására

Nagyvárad, július 28. A betegek tejigényléséhez csatolandó tisztiorvosi igazolások ügye nagymértékben foglalkoztatja a közvéleményt. A kerületi orvosok ugyanis tegnapig tisztifőorvosi rendelkezés alapján bizonyítványt állítottak ki eddig, amelyért minden igénylőtől 8 pengő díjat szedtek. Szabó János országgyűlési képviselő tárgyalásokat folytatott a díjszedés kérdésében dr. Heinrich tisztifőorvossal, dr. Dobay aljegyzővel, a közellátási hivatal vezetőjével és magával a polgármesterrel is s arra hivatkozott, hogy a cukorigényléshez szükséges orvosi igazolás is díjtalan, következésképpen a tejellátásra vonatkozó kérésekhez csatolandó orvosi igazolásoknak is díjtalanoknak kell lenniük. Mint megírtuk, a keddi közellá-

tási értekezlet meg is állapította ezt. A tisztifőorvos így értelemben kapott utasítást s a ker. orvosok is megkapták az igazolások díjtalan voltára vonatkozó új rendelkezést, mely helyesbíti a tisztifőorvosnak korábbi, 842/1943. számú intézkedését.

A kerületi orvosokat most tömegesen keresik fel a tejigénylők és visszakövetelik az orvosi bizonyítványokért fizetett összegeket, de a kerületi orvosok azzal utasítják el a kérvényezőket, hogy ők tisztifőorvosi rendelkezés alapján szedték a díjakat, amelyeket egyébként befizettek a városi pénztárba. Ezidőszereint még nyitva marad a kérdés, hogy mi történjék a tévesen beszedett összegekkel.

Értekezlet a Carmen cipőgyárban

Anyaghiány következtében nem tudják felépíteni a tervezett ebédlőt

Nagyvárad. A Carmen cipőgyár munkásai kedden este 7 órai kezdettel értekezleten vettek részt. Az értekezleten jelen volt a Munkaközpont hőripari elnöksége. Szabó János helybeli elnök, a Munkaközpont elnöke és a hadiipar vezetője. A megbeszélések tárgyát kizáróan a munkaidő és ebédlő megvitatása képezte.

Szabó János elnök vázolta a munkások szerzett jogait, valamint a jobb beosztási lehetőségeket s egyszerűen felárta a nehézségeket is reá mutatott azonban arra, hogy ezek megfelelő körülményekkel legalább is részben csökkenthetők. Ugyanezkor felhívta a munkásság figyelmét kötelességteljesítésre. A munkásság nagy lelkesedéssel fogadta az elhangzottakat, valamint azt is, hogy átirattal fordulnak a gyár igazgatóságához, valamint a hadiipar vezetéséhez a kedvezőbb időbeosztás érdekében abban a reményben, hogy a munkásság kérélmé megfelelő méltánylásra talál. Az eddigi

beosztás ugyanis annyiban volt kedvezőbb, hogy a munkásság könnyebben szerezhetette be a közszükségleti cikkeket és több időt tölthetett családjával.

A hadiipar jelenlévő vezetője megígérte, hogy orvosolni fogják a munkásság sérelmét, majd Oláh Sándor főmegbízott szólalt fel s közölte, hogy a gyár vezetősége tudomása szerint mindent elkövet, hogy a gyár szociális szempontból is minden tekintetben megfeleljen a követelményeknek, a tervezett ebédlő megépítése azonban az anyaghiány miatt egyelőre komoly nehézségekbe ütközik. Ennek tudható be, hogy az igazgatóság a munkásság ilyen irányú óhajának egyelőre nem tud eleget tenni.

Nagy Lajos osztályvezető, Boros Mihály, a borszakosztály titkára és a hadiipar vezetője nyújtottak még felvilágosítást s az értekezlet a kedvező megoldás reményében, lelkes hangulatban ért véget.

A Közélemezési Hivatal hirdetménye a tejszállítási igazolványok ügyében

Kereskedők és húsiparosok jelentkezése liszt- és zsir-e számozás céljából

A polgármester a Közélemezési Hivatal útján értesíti a város közönségét, hogy a tejszállítási igazolványok kiadásának határidejét folyó hó 31. ének szombat déli 12 órájáig meghosszabbította. Azon betegek, akik tejjogosultsággal bírnak, jogosultságukat a városi kerületi orvosok által helyg-és dímentesen kiállított igazolvánnyal igazolhatják.

Felhívja a város területén működő összes húsiparost, hogy az alant feltüntetett beosztás szerint július hó 29., 30., 31. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi közélemezési hivatalban zsirnilylvántartó könyvecskéjükkel a július havi zsirelezárolás megkezdése végett.

Együttal közlik a húsiparosokkal és a fogyasztókkal, hogy ezen napokon (július havi zsirjegyek nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók).

Az elszámolás elmulasztása a további sortéshus és zsir kiosztásából való kizárást vonja maga után.

Az elszámolás sorrendje:
1943. július 29: A—G betű,
július 30: H—P betű,
július 31: R—Z betű.

Felhívja azon összes nagyváradit kereskedőket, akik lisztárúsításra jogosultak, hogy péntek délután 5 órakor a Közélemezési Hivatalban jelenjenek meg. Ez alkalommal hozzák magukkal lisztkönyvüket. Egyben felhívja az érdekelteket, hogy lisztjegyeikkel legké-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Tábori Színház,
BELVÁROSI: Nitchevo,
CASINO: Oroszlánkölykök,
KORONA: Csütörtöktől: Katyi.

sőbb pénteken déli 12 óráig a Közélemezési Hivatalban számoljanak el. Felhívja továbbá, hogy a lisztjegyeket csak a lezárolás megejtéséig fogadják el, későbbi időpontban lisztjegyeket nem fogadhatnak el, mert azokat a Közélemezési Hivatal nem számolja el.

Minisztertanácsot tartott a kormány

A MTI jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 6 órakor minisztertanácsra ültek össze. Kállay Miklós miniszterelnök üdvözölte a minisztertanácsban első ízben megjelenő Ghyezy Jenőt, aki őszinte köszönetet mondott az üdvözlésért. A minisztertanács ezután folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott és a késő esti órákban ért véget.

Százhusz tanító végez továbbképző tanfolyamot Nagyváradon

Nagyvárad, július 28. Továbbképző tanfolyamra 120 tanító érkezett Nagyváradra, akik a Kálvin-utcai tanítóképzőben vannak elszállásolva. Dr. Wekerle Sándor miniszteri osztálytanácsos ma megjelent dr. Soós István polgármesternél és támogatását kérte arra, hogy a tanfolyam résztvevői megtekinthessék a város nevezetességeit és kedvezményesen fürdőzhessenek. A polgármester Papp Lajos, az idegenforgalmi hivatal vezetőjét bízta meg, hogy álljon a tanfolyam hallgatóinak rendelkezésére, a városi strandfürdőben pedig 50 százalékos kedvezményt biztosított számukra.

Hogyan szereshető meg az ezüstkalászos gazdajelvény?

A Mezőgazdasági Kamara kerte a földmívelésügyi minisztert, adasson ki olyan kézikönyvet, amely tartalmazza mindazt, amit az ezüstkalászos gazdajelvény megszerzéséhez két-három havi tanfolyamon el lehet sajátítani. A Kamara hivatkozott arra, hogy nem lehet olyan sok tanfolyamot rendezni, amennyire szükség lenne és kívánatos, hogy a jelentkező gazdajelvény kézikönyvből, magánúton is előkészülhessenek az ezüstkalászos viselésére feljogosító vizsgára. A földmívelésügyi miniszter válaszában most közölte, hogy ehhez a javaslatához most nem járulhat hozzá, mert módszeres tanítás nélkül a könyvből való tanulás nem sokat ér, a könyv egyes részeit meg sem értenek a tanulástól elszakott gazdák. Megengedte azonban a miniszter, hogy mindazok, akik valamelyik téli gazdasági tanfolyamot elvégeztek ugyan, de valamely ok miatt a vizsgát nem tették le, hogy egy másik gazdasági tanfolyam záróvizsgáján jelentkezeshessenek és így pótlólag megszerzhessék az ezüstkalászos jelvényre jogosító bizonyítványt. (Mag. Tud.)

Olaszország a végsőkig védekezik

Hevesebb lett az olaszok ellenállása Sziciliában. Több ellenséges támadást vertek vissza a németek Orelnél

Churchill az olasz nemzettel általános megegyezésre törekszik

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Churchill kedden nyilatkozott az alsóházban az olasz kormányváltásról. Kijelentette, hogy az olasz kormány még nem kereste Angliával az összeköttetést és így a tűz és acéláradatot tovább zúdítják Olaszországra. Az olasz nemzettel azonban általános megegyezésre törekszenek. Németországot jelölte meg első számú ellenségének. A német városok elleni támadások további folytatása mellett foglalt állást. Megnyugtatót ígerezett hallgatóit a növekvő német tengeralfutó siker felől.

Lisszabon. (MTI.) Stefani jelenti. Mint Londonból jelentik, Davila, az északamerikai tájékoztató hivatalt vezetője, aki Londonba érkezett újságírók előtt kijelentette, hogy nagyon

nehéz a Szovjettel megállapodásra jutni, miután nem engedte meg azt, hogy Moszkvában tájékoztatóirodát állítsanak fel.

Kemény elhárító harcok a kubáni hídfőnél

Berlin. (Interinf.) Míg az orel-i arcvonalon a súlyos elhárító csata változatlan erővel tovább tart, a bolsevisták hétfőn a kubáni hídfőnél és a miusi arcvonalon is megindították támadásaikat. A leningrádi arcvonal keleti részén is tovább tart a szovjet nyomása. A bolsevisták újabb erőket vetettek harcba, hogy a német ellenállást megtörjék. Hétfőn 228 szovjet páncélost pusztítottak el. A legtöbb páncélost az orel-i térségben lőtték szét. A bolsevisták hétfőn is megkísérelték összpontosított gyalogsági és páncélos erőkkel áttörni a német vonalakat Leningrád térségében a Ladoga-tótól délre a német gyalogság egész napon át támadott. Egy erős bolsevista harci csoportot, amely behatolt a német vonalakba, utolsó emberig felmorzsolgattak.

Berlin. (MTI.) Illetékes német helyen közlik, hogy a szovjet négy hete tartó támadásával szemben a német arcvonal áttörhetetlen védőfalaként áll. Berli katonai szakértők szerint a német hadvezetés célja kényszeríteni az ellenséget erőinek elhasználására, a meglévő terület katonai biztosítása és gazdasági kihasználására.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közli a Német TI. A védőerő főparancsnoksága jelenti: Keleten a harcok súlypontja tegnap is Orel környékére esett. A légi erő erős kötelékeinek támogatása mellett váltakozó harcok után visszavertünk több ellenséges támadást. A kubáni hídfőnél és a miusi arcvonalon, valamint a Ladoga-tónál kemény elhárító harcok folyt. Bjelgorod vidé-

re esít veszített. A kubáni hídfőnél folyó harcok során különösen kitűntette magát a 97. bajor hegyivadász hadosztály. Szicília szigetén tegnap lanyhult a német és olasz állások ellen irányuló támadás. Német repülőgépek mély támadásban jelentékeny

Cefalutól keletre összeomlott az angol szászok minden áttörési kísérlete

London. (Bud. Tud.) Az angliai kikötőbe újabb nagy kanadai csapat-szállítmányok érkeztek. További kavánok vannak útban Anglia felé.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: A Daily Mailban Liddel Hart katonai szakíró azt írja, hogy a szövetségesek igazi erőpróbája Sziciliában még hátra van.

Berlin. (Interinf.) Mint várható volt, az északamerikai nyomás hétfőn is tovább tartott a szicíliai német-olasz arcvonal jobbszárnya-ellen Patton tábornok nyilvánvalóan azon fáradozik, hogy nagy erőkkel szabadá tegye Messina felé az utat. Cefalutól keletre több előretörési kísérletet indított az ellenség, azonban va-

vesztéseket okoztak az ellenségnek. A szigettől északkeletre harcigépek két bombával telibe találtak egy ellenséges gőzöst és másik hat járművet megrongáltak. La Valetta kikötőjét eredményesen bombázták német harcigépek és öt hajót eltaláltak. A Földközi-tengeren egy német köteléket megtámadó ellenséges repülőgépekből négyet lelőttünk. A német hajóköteléket nem érte rongálás. Amerikai bombázók tegnap Hannover, Hamburgot és az északnyugati partvidéket bombázták. A lakosság Hannoverben veszteségeit szenvedett. 30 ellenséges gépet lelőttek. A megszállt nyugati terület felett négy gépet lőttek le. Az elmúlt éjjel az ellenség csupán néhány géppel szállt a birodalom felé. Egy gépet lelőttek. Gyors német repülőgépek a mára virradó éjjel London célpontjait bombázták. Német repülők az Atlanti-óceánon elsüllyesztettek egy 3.000 tonnás szállítóhajót és egy másikat súlyosan megrongáltak.

lamennyi összeomlott. Gyors német harci gépek kiváló hatással avatkoztak be a harcokba és sok amerikai páncélost szétugrasztottak vagy harc képtelenné tették. Leonfortól keletre a német-olasz biztosító kötelékek kedvező hegyi állásokban több brit támadást megfúrtak. A támadók véres veszteségeket szenvedtek. Egy észak felé irányuló előretörést felmorzsolgattak. A szicíliai német arcvonal balszárnyán Montgomery csapatai passzív magatartást tanúsítottak. A német légharóító tüzérség a legutóbbi napokban nagy sikerrel szerepelt. 46 amerikai repülőgépet lelőttek, négy vitorlást elpusztítottak, továbbá 11 páncélost és három felderítő páncélost megsemmisítettek.

Bármiképp alakuljon a nemzetközi helyzet, Japán elszántan folytatja a háborút

Olaszország nem változtatja meg a háromhatalmi szerződésen alapuló politikáját

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: A japán külügyminiszter szerint Japán elszántan folytatja a háborút bármiképp alakuljon a nemzetközi helyzet.

Berlin. (MTI.) A Német TI diplomáciai munkatársa szerint Mussolini lemondásával új fejlődés kezdődött. A német nép meglepéssel vette tudomásul, hogy Badoglio kiáltványa szerint a háborút tovább folytatják. Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: A tokiói olasz nagykövet megbeszélést folytatott a japán külügyminiszterrel.

Róma. (MTI.) A Német TI jelenti: Az új olasz kormány még a mai nap

folyamán leleszi a hűség esküt. Az egyes miniszterek azonnal átveszik hivatalukat — jelenti a Piccolo.

Istanbul. (MTI.) A Német TI jelenti: Olaszország új külügyminisztere Istanbulban tartózkodik.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Az olaszországi kormányváltásról írva a német lapok kifejtik, hogy a hangsúly a háborús politikán van. A tengely közös életérdekek ténylegéből és abból a szükségességből jött létre,

hogy érdekeiket az ellenséggel szemben megvédjék.

Tokió. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint a Domei-iroda kiegészítőleg közli, az olasz nagykövet a japán külügyminisztériumban tett látogatása alkalmával biztosította Sigemicu külügyminisztert az olasz kormány nevében arról, hogy Olaszország a háromhatalmi szerződésben alapuló háborús politikáját Mussolini lemondása semmiképpen sem változtatja meg. E megbeszélés a japán külügyminiszter és az olasz nagykövet között egy óra hosszat tartott.

Istanbul. (MTI.) A Német TI jelenti: A török katonai tudósítók utának arra az angol jelentésre, amely szerint az olaszok Sziciliában 2-3 napja hevesebb ellenállást fejtenek ki, mint előzőleg. Olaszországot ma egy gondolat foglalkoztatja: védekezni a végsőkig. Ugyálszik Angliában is megértették a dolgok fejlődésének igazi jelentőségét.

Közeledik a történelem legnagyobb háborújának évfordulója

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Mind közelebb jön annak a napnak az évfordulója — írja a Völkischer Beobachter, — amelyen a történelem legnagyobb háborúja megkezdődött. A lap megállapítja, hogy régóta elhalványultak azok a kérdések, amelyek akkor a vita középpontjában állottak. Csaknem teljesen elfelejtették Danzigot és a lengyel folyosót, amelyért az angolok annak idején a háborút megindították. Sohasem lett volna ez a konfliktus világkonfliktus, ha az ellenségnek nem lett volna már eleve szilárd háborús elhatározottsága. A háborúnak mostani szakasza, amelyben az erők nagy tömegének mérkőzéséről van szó, mégsem lett ennek a háborúnak utolsó szakasza. Az ellenség akkor, amikor eljön a háború utolsó szakasza, Németországot jól előkészített állapotban találja.

Ubb titkos iratokat találtak a szarajevói gyilkosság ügyében

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A lapok feltűnő helyen közlik a szerb titkos irattárakban történt megkezdő felfedezést, amely szerint 29 évvel a tett után közvetlen bizonyíték került fel a már régen képviselt álláspontra, hogy 1914 június 28-án Szarajevóban Ferenc Ferdinánd elleni merényletet Dragutin Dimitrijevic szerb vezérkari ezredes tervezte. Dimitrijevic ezredes mielőtt véglegesen döntött volna, tájékozódott az orosz katonai attasénál, mit tenne Oroszország, ha Ausztria a szerbiai merénylet miatt háborút üzenne? A szerbiai attasé annyit mondott neki, hogy Oroszország nem hagyja cserben Szerbiát, sőt azonnali pénzbeli segítséget nyújtott a merényletre.

Páncél a a

kezesítőny írást'

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. A női hatásával Önnek is használna a **PARMOL**

kén csak helyi harctevékenység folyt. Krimszkajától északnyugatra és Kujbisevótól északnyugatra az ellenség új támadásokat indított, amelyeket kemény harcban visszavertünk. Az ellenség a Ladoga-tótól délre is új erőket vetett támadásba. A szovjet-kötelékeket elkeseredett közelharcban az ellenség súlyos vesztesége közepeztette visszavertük. A keleti arcvonalon a szovjet tegnap 213 páncélo-

Uzen az otthon!

Születésnapit továbbítunk egy nagyváradi honvédnek

Általános panasz, hogy az itthoniak keveset írnak és nem üzennek

Nagyvárad, július 28. Mai számunkban folytatjuk tegnapi felbehagyott tábori postánkat. Hála Istennek, igen sűrűn érkezik most már a tábori lapok. Valamennyit elolvassuk, valamennyinek a tartalmát, kérését továbbítjuk. Mind-egyikük éppen olyan kedves, mint az első voltak. Azért ez alkalommal is csak az otthon ezava is megjön egyszer és megindul a némas vetélkedés: Ki üzenjen többet — az otthon, vagy a front? Mai tábori postánkat egy igen kedves ismerősünk, olvasónk névtelen üzenetével kezdjük el. Akinek szól, az rá fog ismerni és nagyon fog örülni neki:

„Valahol messzi Oroszországban. Drága kislányom! Messzi orsz erdők ölében, illatos, zúgó fenyvesek között táborozva is szeretettel gondolok rád. Erőt ad a gondolat, hogy Te imádkozol értem és az, hogy itt is a Te álmaid fölött virraszthatok. Sok-sok szeretettel csókol: Apukád.”

Papp István honvéd (tp. Z 502.) üzeni haza szüleinek és rokonainak, hogy nagyon jól érzi magát. Szeretettel gondol mindnyájukra, sok levelet vár hazulról. Üdvözli az összes ismerősöket. Szüleinek címe: Papp János, Szent József-utca 9.

Argyelán Demeter (tp. Z 502.) üzeni feleségének és rokonainak, hogy jól érzi magát. Szeretettel gondol mindnyájukra. Nusika levelét izgatottan várja, sokkal sűrűbben írjanak az itthoniak, mint eddig tették. Felesége címe: Argyelán Demeterné, Rét-utca 19. szám.

Rácz Géza honvéd (tp. Z 502.) üzeni haza Borsra feleségének, kisleányának és minden jó ismerősének, hogy jól van, nincs semmi baja. Csókolja mindnyájukat. Több levelet vár, mint amennyi eddig érkezett.

Sztán József honvéd (tp. Z 502.) üzeni Biharpuszki édesanyjának, testvéreinek, hogy jól van, nincs semmi baja. Ő is több levelet vár az eddigig.

Lamanez József honvéd (tp. F 458.) ismét üzen haza. Nevével már több ízben találkoztunk. Példaként állítjuk a többiek elé. Mindenki legyen olyan szorgalmas levélíró és üzenetküldő, mint ő. De halljuk, mit üzen haza:

„Az e hó 7, 8, 9, 10 és 11-i drága lapjait megkaptuk. Az üzenetek közléséért hálás köszönetet mondok bajtársaim nevében is. Nagyon örültünk, amikor a lapban olvastuk azt a kis cikket, amelyet én és bajtársaim írtunk. Kérem, értesítsék újlag szüleimet, a papokat, barátainkat és főleg K. Évácát (No lám csak, hát kibújt a szög a zsák-ból! Szerk.), hogy hála Istennek, jól vagyunk. Nincs semmi bajunk. Bővebben írjanak hazulról, mert az nagyon sokat jelent nekünk.”

Lamanez József a továbbiakban köszönetet mond az eddigi közlésekért és kéri, hogy a mostani számból egyet küldjünk el címére. Meglesz. Csak legyen továbbra is ilyen szorgalmas az üzenésben! Lapját egyébként többen is aláírták. Így: Farkas István, Marosán György örvezető, Lamanez László.

Mányi László honvéd (tp. F. 458.) nevével is több ízben találkoztunk. Ujabb tábori lapján ezeket írja:

„Szeretettel köszöntöm szüleimet, testvéreimet, barátainkat. Hála Istennek, egészséges vagyok. Ugyanezt kívánom mindnyájuknak. Értem ne aggódjanak. Irjanak sokat. Kézcsókomat küldöm a

Süle János honvéd (tp. 458.) két összerfűzött tábori lapra írta üzenetét. Örömmel üdvözöljük őt tábori postánk egyre népesebb családjában. Halljuk csak, mit is üzen?

Üzenet Oroszországból. F. 458-ról üzeni Süle János honvéd Oroszország egyik kietlen, mocsaras vad vidékéről édesapjának, testvéreinek, rokonainak és minden jó ismerősének, de minden olvasónak is, hogy egészséges és jól érzi magát. Szeretettel gondol mindnyájukra.

— Hiszen — írja tovább — hogy a jó Isten egerítő támogatása, kedves jó parancsnokunk ügyessége és vezetése révén győztesen fogunk majd visszatérni drága szép hazánk földjére mindnyájunk nagy öröme. Az ellenség ravasz, de minden ravaszágán és agyafurteágán töltesszük magunkat és megtörjük hatalmát. Erőt ad a küzdelemhez az a tudat, hogy ezertteinkért, az otthonvalokért harcolunk. Mindent megteszünk, hogy visszatartsuk és megsemmisítsük ezt az allatosos hordát, amely rettegéssel töltötte és tölti most is el szívünket. Mi szívesen hozzuk áldozatunkat a hazáért, de amikor ezt tesszük, kérjük mindazokat, akiknek üzenetünket küldjük, hogy otthon hasonlóan végezzék el a rájuk bízott feladatokat. Isten áldását kérem minden magyarra. A győztes viszontlátás reményében szebb jövőt kíván minden kedves olvasónak: Süle János honvéd.”

Süle János lelkes soraihoz nincs mit hozzátennünk. Bár csak megszívlelnék, akiket illet, hogy itthon is helyt kell állnunk, mert a belső front szilárdságán múlik a külső front ereje. Melegen köszöntjük Süle János honvédet.

Szabó Lajos örvezető (tp. Z 502.) üzeni édesanyjának, feleségének és roko-

nainak, hogy nagyon jól érzi magát szeretettel gondol mindnyájukra. Oliká leveleit izgatottan és sűrűbben várja. Szabó Lajosné címe: Méliusz Juhász P. utca 9. ez.

székelyhídi leányoknak. Ifj. Mányi László honvéd.”

No lám csak, milyen szorgalmas a Mányi László! Vajjon a székelyhídi leányoknak eszükbe fog-e jutni, hogy a meleg üdvözlöt viszonzozzák? Ha nem tesszik meg, felhívjuk a nagyváradi leányokat, hogy ők válaszoljanak Mányi Lászlónak. Bizony meg fogják tenni!

Bancsik Gyula honvéd (tp. B. 817.) születésnapja alkalmával édesapja verses köszöntővel üdvözli. Ebből a verses köszöntőből közöljük az alábbi sorokat:

Drága jó gyermekünk, születésnapodra Szerető szüleid sok-sok jót kívánva Küldik el utánad a nagy távolságra. Idegen országnak kiellen tájára Szívük szeretetét, lelki melegségét. Hogy érezd benne az otthon közelségét. Soraim érjenek friss jó egészségben. És Istenbe vetett igaz reményiségben. Megsegít az Isten, hittel bízunk ebben. Veled lesz, nem hagy el a nagy küzdelemben.

Igy reménykedj te is, drága jó gyermekünk, Ha ily hittel remélsz, megsegít Istenünk.

Kérjed életre az Ő szent áldását...

Igy folytatja tovább Bancsik Gyula köszöntőjét. Tanujele ez annak, hogy milyen nagy szeretet kíséri a honvédeket az itthoniak részéről. Egyébként mi is szívélyesen köszöntjük Bancsik Gyula honvédet születésnapja alkalmával.

Ezzel az üzenettel mai tábori postánkat lezárjuk. Legközelebb folytatjuk.

Dandé István betörő bűnügyét tárgyalta a törvényszék

Már napokkal a betörés előtt a károsult háza körül ólálkodott

Nagyvárad. Dandé István lakatossegéd már több alkalommal állott a bíróság előtt lopással és orgazdasággal vádolva. Egy alkalommal lopásért már 5 hónapi fogházbüntetéssel sújtották, majd 1942-ben többrendbeli büntetéselkményért 1 évi, 7 hónapi és 21 napi börtönbüntetésre ítélte a törvényszék összbüntetésül. Most ismét a bíróság elé került lopás büntetése miatt. A vádirat szerint ugyanis ez év július 5-én behatolt Sike Zoltán postaaltiszt Kisfaludy Sándor-utca 8. számú házában lévő lakására és onnan zárt helyről több inget, zoknit, zsebkendőt és egy férfi zseb-, valamint valamint egy női karórát ellopott.

A törvényszék előtt a vádlott tagadja a terhére rótt büntetéselkmény elkövetését.

— Akkor hogy került magára a Sike Zoltán inge? — teszi fel a kérdést a bíróság.

— Ugy kérem, hogy hazafelé ment, a temető egyik bokra alatt találtam. — válaszol a vádlott.

A rendőrség előtt azonban a rovtmultu lakatossegéd úgy vallott, hogy a betörést ő követte el és a lopott holmikát sajátkezűleg rejtette el a temetőben. Mikor azonban értik ment, már csak egy inget és egy zoknit, valamint egy üres tárcát talál a bokorban, mert a többi holmit ellopták. Váradai tanácselnök elibe tárja a vádlottnak a rendőrség előtt tett vallomását, a terhelt azonban továbbra is tagad:

— Mióta kiszabadultam, egy tui sem loptam, — ismétli makacsul.

A bíróság ezután a károsult postalaltisztet halgatja ki. Sike Zoltán az ellopott holmikra vonatkozóan nyújt felvilágosítást s kijelenti, hogy a kára legalább 1500 pengő, de talán még több is lehet. A betörés körülményeiről nem tud semmit sem mondani, édesanyja: özv. Sike Lajosné, akit szintén tanuként hallgatott ki a bíróság, kijelenti, hogy a vádlottat napokkal a betörés történte előtt már többen látták a ház körül ólálkodni. Igy fiatalabbik fia, Sike Sán-

dor is, valamint a fiatalember egyik barátja. Özvegy Sikené állítása szerint az egyik közeli lakó azt is látta, amikor a lakatossegéd egy légvédelmi homokzsákkal és három kifordított zakóval a háza alá kisurra a lakásukból. A légvédelmi homok kiürített zacskójában nézet szerint az ellopott ingek lehettek.

Miután a vádlott továbbra is ártatlanságát hangoztatta, a bíróság dr. Dutkay István királyi ügyész iudiványára elrendelte Gorjinszky János Kisfaludy Sándor-utca 4. szám alatti lakos, valamint a sértett testvéreccének és a fiatalabb Sike fiú barátjának kihallgatását annak tisztázására, hogy valóban látták-e a vádlottat a ház körül ólálkodni és észrevette-e valaki, amikor a lopott holmikkal a házból kijött. A tárgyalás folytatását a bíróság július 30-ra halasztotta.

Adományok a Légoltalmi Liga céljaira

A Légoltalmi Liga Nagyváradi Csoport Női Osztálya által július hó 4-én rendezett gyűjtésre befolyt további adományok:

Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok 100, Mezey János 20, Tompa Ferenc, Jakab László, Vitéz Szívós Károly, Szántó Józsefné, Szabó Odón, Gáspár Kálmán, Hottya Károlyné, Szabó István, Puskás Károly, Auróra vegyipari r. t., Balázs és Komzsik, Interexim kereskedelmi r. t., Komsa Nővérek, Sztójánof Demeter, Pécsi tükörgyár, Halász Imre, Szabados Ernő, György Vilmos és Pendelcef János 10—10, Braun Emánuel 6, Hedrich Richárdné, Tarján Gábor, Korbucz Ferenc, Zsigmond Lajosné, Pálffy Lajosné, Riskó Béla, Óváry Judit, Kovács Lajos, Osz-tás Jenő, Deutsch posztóüzlet, Juhász György, Kallay Béla, Jenny Nándor, Felvinczi József, Rácz Béla, Ferrum r. t., Csatakliev Sztóján, Aschner Károly, Balogh János, Török Béla, Zsemyey Pál, Toóth Gyula 5—5, Kristóf Gábor, Kováry György, Schmidt Antalné, Zathureczky József, dr. Lillin Endre, Frenzel Sándor 4—4, özv. Bar-na Sándorné, Balogh László, özv. Keller Ferencné, Balogh Zsigmond, Fehér Ferencné, Szász Ernő, Rácz Ferenc, Gogan György, Csikoss Sándor 3—3, Bence Mihály, Boné Béla, Lőrincz Imre, Polgár József, özv. Kiss Mihályné, Halasy Sándor, Bajor Honka, dr. Dénes I., Soós József, Krause Tivadar, Haslinger János, Guj Erzsébet, dr. Kuthy Jenő, Zámbo Sándorné, dr. Székely Zsuzsanna, dr. Barta Andrásné, dr. Berkes József, Kádár György, Rácz Ernőné, Rácz József, Szabó Mihályné, Kiss Béláné, Szabó Antalné, Bordás József, Ivan Sztójánov, Bajkai Sándor, Mesny Lajos, Cselleng Jenőné, Hedrich Richard, Propp István, Szabó Lidia, Interexim kereskedelmi r. t., Szantovan Péter, Ruska Lajos, Fejes János 2—2, Doma Gáborné és Indig Izraelné 1—1 pengőt.

Ellenőrzik a nagypiac tisztántartását

Nagyvárad. A polgármester érintkezésbe lépett a rendőrséggel a nagy piac tisztántartásának ügyében. A jövőben rendőrszerm fog állani azokon a helyeken, ahová eddig ismeretlen tettesek a szeméttel hordták. A köztisztaság ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

MUSSOLINI

Írta: Dr. Koppány Vilmos

Két emberöltő múlt el attól a naptól kezdve, hogy a predappói kovács fia Emiliában meglátta a napvilágot! Ebben a mozgalmas, értékeket termelő életben

egy nép története tükröződik, annak a népek a története, melynek Mussolini egyik legnagyobb élő fia. 1883-ban.

Mussolini születése évében Itália annak a fejlődésnek végén áll, mely a nemzeti állam megalapításával 1859 és 1870 között kezdődött meg. Ugyanakkor azonban kirajzolódnak életlehetőségeinek szűk határai is: az ország természeti

kíncekekben való szegényeége egy olyan tengeri hatalmi térbe való beekeltése, melyen idegen erők uralkodnak, Afrikából való kiszorítottága, melynek a Tuniszban lengő francia trikolor a legfájdalmasabb szimbóluma. A nemzeti erők összefogását egy olyan politikai rendszer akadályozta, mely a nép terhére az oligarchiának kedvez. Az állami tekintély gyenge lábán áll, szociális problémák ütök fel a fejüket, melynek legyűrése meghaladja a kormányok erejét és mint bomlasztó elem színre lép a marxizmus.

Amikor a fiatal Mussolini kezdetben ehhez a mozgalomhoz csatlakozott, az az érzés vezette, hogy mindenekelőtt a nemzet politikai és szociális életét gúszbakötő korlátokat kell ledönteni. Azt, hogy mit értett szocializmus alatt, azóta mint a modern Olaszország vezető államférfi már meggyőző módon kifejezésre tudta juttatni. A fiatal tanító, aki külföldi számkivettségében kemény, de tapasztalatokban gazdag tanulmányokat töltött, a szó nemesebb értelmében vett forradalmár volt, alkotó forradalmár, akit nem tudtak holmi frázisok egy kész gondolatrendszer szolgáltatása állítani, hanem nem közönséges szellemi függetlenséggel maga teremtette meg világképét.

1914 őszén, mint a szocialista *Avanti* főszerkesztője, Mussolini szakított régi elvárásaival, akik a semlegeségre esküdtek. Mussolini tettrevágyó egyéniségének nem felelt meg a semlegeség. A háborút örömmel üdvözölte, mert a forradalom úttörőjét látta benne és meg volt győződve, hogy az életképes népi-érzés megteremtéséhez Olaszországnak eszköze van a háborúra. Tudta, hogy az akkori olaszság még annak az elképzelésnek uralma alatt állott, hogy nem lehet világnéppé, hogy az évszázados szétforgácsolt és idegen uralom emléke még mindig nyomasztó erővel hatott és hogy a tárgyalások útján elérni, vagy elérhető területgyarapodások semmit sem jelentettek, mert akkor, amikor az egész világot fegyverzaj töltötte be, az olasz nemzeti érzést nem emelhették arra a magasságra, mely a nemzeti feladatok és a szociális problémák súlyának megfelelt volna.

A *Popolo d'Italia*, melyet Mussolini nemzeti forradalmi eszméinek hirdetésére megalapított, a fasiszta párt meg-

alakulásának kikristályosodási magva lett. A frontról hazatért Mussolini a háború befejezése után a frontarcosokat a bomlasztó mozgalmakkal és pártokkal szemben sörömpőbe szőlította. A küzdelem hosszú és nehéz volt, de a római bevonulás, mely megnyitotta az utat az építő munka előtt, meggyőző módon igazolta.

Azóta majdnem 21 esztendő adott Benito Mussolininek bő alkalmat arra, hogy államférfiúi teremtőerejét kifejtesse. Az, hogy mi lett ez alatt az idő alatt Olaszországból, már a történelemhez tartozik — de a fíradhatatlan harcoss, aki nemzetét új szellemmel töltötte el, az ország gazdasági erejét azelőtt soha el nem ért teljesességre emelte és tekintélyes helyet biztosított neki a nemzetek között, mindebben csak kezdetet látott. Megvesztegethetetlen valószínűsége mindig a lényegesebb célzott, felismerte az adott helyzet kényszerítő

Beiktatták hivatalába ifj. dr. Cziffra Kálmán derecskei főszolgabíró

Társadalmi esemény volt a beiktatás ünnepe

Derecske, július 28. A nyugalomba vonuló *Mariay* Barnabás volt derecskei főszolgabíró helyére a belügyminiszter dr. ifj. *Cziffra* Kálmán, eddigi szalárdi főszolgabírót nevezte ki és tegnap történt meg az új főszolgabíró beiktatása Derecskén.

A beiktatáson a vármegyét dr. vitéz *Nadányi* János alispán képviselte, a törvényhatósági bizottságot pedig *Papszász* Lajos csokaji földbirtokos, felsőházi tag. Az alispáni hivatal részéről megjelent még dr. *Bartha* Gyula másodaljegyző.

A főszolgabírói hivatal átadása a délelőtti folyamán történt meg, majd délután, a község háza nagyteremben törvényhatósági közgyűlés keretében üdvözölték a távozót és az új főszol-

gabírókat. Vitéz *Martos* Gyula földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag méltatta a nyugalomba vonuló *Mariay* Barnabás érdemeit, majd az újonnan kinevezett főszolgabíró az egyházak részéről *Vadon* Béla derecskei református esperes és *Riegel* Géza derecskei római katolikus plébános, a társadalmi szervezetek nevében vitéz *Toókos* Gyula nyugalmazott vezérőrnagy a gazdátársadalom nevében pedig ifj. *Bartha* Károly kisgazda, törvényhatósági bizottsági tag üdvözölte. Végül dr. vitéz *Nadányi* János mutatott rá arra a felelősségre, amely az alispánt a főszolgabíró személynének kiválasztásánál terheli és beajánlotta az új főszolgabíró.

Ezután dr. ifj. *Cziffra* Kálmán, az új szolgabíró tartott emelkedett hangú beszédet. Megköszöntötte a megfogadtatást s hangsúlyozta, hogy átérzi a felelősséget, amely a bizalom előlegzésével reá nehezedik. A díszközgyűlés a himnusz elének-lésével ért véget. A résztvevők ezután a helyi kaszinó helyiségében egyfogas közebedre gyűltek össze, amelyen dr. vitéz *Nadányi* János alispán a kormányzóra ültette poharát. *Miskolczy* István országgyűlési képviselő búcsúztatta a távozót főszolgabíró, *Papszász* Lajos az új főszolgabíró üdvözölte, végül ifj. *Cziffra* Kálmán válaszolt a pohárköszöntőkre, rámutatva arra, hogy a közigazgatásban a szeretet, a megértés s a barátság szellemének kell érvényesülnie.

Zsirádrágítás miatt őrizetbe vették Fritsch Waltert és több alkalmazottját

Áruelvonás és ádrágítás címén indul meg az eljárás a gyanúsítottak ellen

Nagyvárad, július 28. Nagyarányu és szálaiban messze kiterjedő áruelvonási és ádrágítási ügyet lepleztek le a nagyvárad rendőrkapitányság detektívjei. A rendőrség tudomására jutott ugyanis, hogy több nagyvárad kereskedő konzervdobozokba csomagolt zsírt árul a megengedettnél jóval magasabb áron. A konzervdobozokon semmiféle jelzés nem volt a tartalomra vonatkozóan. Az állandó megfigyelések igazolták, hogy több kereskedő árulta ezt a drága zsírt és ezt az árúját *Fritsch* Walter hentesáru üzeméből szerezte be, természetesen magas áron. *Fritsch* Walter üzeme a Szacsavay-utca 72. szám alatt van. A nyomozás azt is megállapította hogy a *Fritsch* Walter cég részint saját üzemébe, részint több kereskedő útján 18 pengőt kér a 18 deka zsírt tartalmazó konzervdobozért.

Kedden este hirtelen rajtaütéssel

vizsgálatot tartottak *Fritsch* Walter üzemében és azoknál a kereskedőknél, akiket a drága zsír árusításával gyanúsítottak. A vizsgálat meglepő eredménnyel járt amennyiben a *Fritsch*-féle üzemből hat méterháznál több tiszta sertézsírt és libazsírral kevert sertézsírt találtak legnagyobb részben konzervdobozokban előkészítve. A vizsgálat nyomán a nagyvárad rendőrség több őrizetbevetélt rendelt el.

Az őrizetbevetettek névsora a következő:

Fritsch Walterné — férje távollétében ő vezeti az üzemet, — *Benedek* Andor főkönyvelő, *Kersch* Ernő üzletvezető, *Papp* János raktáros, *Stalma* János söffő, *Kiss* Endre üzemvezető, *Szeredi* Jánosné pénztárosnő, valamennyien a *Fritsch*-cég alkalmazottai. Megállapította a rendőrség már eddig is, hogy az üzelmek

megkísérelte, hogy a négy nyugati nagyhatalmat egy táborba gyűjtse, Európa areopágjává emelje és így megteremtse a párizskörnyéki békediktátumokban rejlő feszültségek kiegyenlítésének lehetőségét. Azért, hogy ezek a fíradások kudarcot vallottak, nem ő a felelős.

Legnagyobb ellenfelei is el kell, hogy ismerjék államférfiúi nagyságát, európai látókörét, alkotóerejét, történelmi szerepre való hívatottságát. Amit az olasz népért és Európáért tett, azt jól tette. Alkotott, épített és művét soha semmi féle pozitív alapon álló kormányzat sem teheti vitásá. A történelem zúgó árja egy pillanatra most elborította legzemélyesebb művét, a fasiszmust, azonban csak látszólag. A fasiszmus már régóta nem párt, hanem életforma Olaszországban. Még azoknál is, akik kívül állottak, vagy egyenesen szembefordultak vele. Nem sok idő kell ennek a beigazolódásához. Ami most történt — a kormányváltás — sokkal inkább nevezhető ideiglenes, pillanatnyi szükséglet által diktált lépésnek. Ami erkölcsi és gazdasági erőt jelent Olaszország jelenlegi történelmi órájában, az mind Mussolini műve.

Megállapították a traktorral végzett bér-szántás díját

A traktorral végzett bér-szántás legmagasabb díját a közellátásügyi miniszter a hivatalos lap keddi számában kiadott rendeletével állapította meg. A díjak kat. holdanként a következők (első szám a könnyű, második a középkötött, harmadik a kötött talajon végzett szántás díja: 10—14 cm. mélységre 11.50, 15, 23 pengő, 14—20 cm-re 16, 21, 32 pengő, 20—26 cm-re 21, 28, 41 pengő. Amennyiben az eke után fogas vagy stúró is jár, a megállapított díjak holdanként 2 pengővel növelhetők. Ha az üzemanyagot a munkaadó adja, a megállapított díjakat az üzemanyag tényleges ellenértékével kell csökkenteni. Az éjjel végzett bér-szántás díja 10 százalékkal magasabb. A három kat. holdnál kisebb összefüggő terület bér-szántásánál legfeljebb 5 százalékos pótdíj számítható. A bértárcsázás díja bármilyen talajon holdanként 12 pengő, kultivátorozás lúdtalpu kultivátorral 12, egyéb kultivátorral 10 pengő.

Megállapították az ipari abrak-takarmányok árát

A közellátásügyi miniszter a hivatalos lap mai számában megállapította az egyes ipari abrak-takarmányok árát. A gyári eladási árak a következők: mákpogácsa 23, lenmagpogácsa 29, kendermagpogácsa 21, napraforgómagpogácsa 26.50, repcemagpogácsa 22, tengerisírapogácsa 24, tökmagpogácsa 30, vadrepce-magpogácsa 20, ricinusmagpogácsa 22 pengő mázsánként. A megőrölt olajosmagpogácsa legmagasabb gyári eladási ára mázsánként 1.50 pengővel magasabb. Az extrahált olajosmagdarák legmagasabb gyári eladási ára mázsánként a következő: kendermag-dara 21, lenmagdara 29, napraforgómagdara 25.50, repcemagdara 21, szójabab-dara 40, tengerisíradara 25, tökmagdara 27, vadrepce-magdara 19, ricinusmagdara 21 pengő. A sör-, cukor- és keményítőgyári abrak-takarmányok legmagasabb gyári eladási ára a következő: a malátasíra 20, sörgyári szárított élesztő 92, szárított cukorrépaszelet 20, keményítő gyári szárított tengerimoslék 26, szárított hulladékkeményítő és sörtörköly 22 pengő. Az állati eredetű abrak-takarmányok legmagasabb gyári eladási ára mázsánként a következő: husliszt 75, vérliszt 54, extrahált hullaliszt 70 pengő. A borsóhulladék legmagasabb gyári eladási ára a tisztított üzemenél 36 pengő mázsánként. A rendelet részletesen felsorolja, hogy a kereskedők a gyári eladási árakhoz milyen rezsiköltségeket számíthatnak fel.

Szolgalatos gyógyszertárak:

V CSOPORT:

KLEOPÁTRA gyógyszer-tár Kossuth Lajos-utca 2. (Barla Dezső) 15-15.

CSILLAG gyógyszer-tár. Mussolinij-tér 3. (E. Csapó Z.) 25-51.

MÁTYÁS KIRALY gyógyszer-tár, Szt. János-u. 50. (Ajtay G. Gyula) 21-31.

SVENNT ANTAL gyógyszer-tár, Gerli-czy-u. 14. (Atlasz Lajos) 13-55.

Szabályozták a malmok őrlésmenetét

Budapestről jelentik: A pékek általános panaszok miatt a liszt szállítványok súlyhiánya miatt, amit legtöbbször az okoz, hogy a kiörés és a szállítás közötti időben a liszt beszárad. A pékek emiatt nem tudnak pontosan elszámolni a lisztkészletekkel. A Gabonaforgalmi Központ most körlevelet intézett a malmokhoz és újból szabályozta a liszt őrlési rendet. Tudvalevő, hogy nemrégiben jelent meg a földművelésügyi miniszter rendelete, mely előírta a liszt viztartalmát. Ez a rendelet a malmoknak azt az előnyt biztosította, hogy nem felelősek a beszáradások miatt súlyhiányért, akkor, ha az a hivatalosan megállapított viztartalom csökkenésével arányos. A rendelet viszont igen megnehezíti a

lisztkereskedőknek és pékeknek a lisztutalványokkal való elszámolást ez esetben, ha a malmok hosszabb ideig tárolt és ennek következtében beszáradt lisztet szállítanak. A Gabonaforgalmi Központ ezért felhívta a malmokat, hogy csak annyi lisztet őröljenek, amennyi rövidebb időre szükséges és ne őröljenek nagy mennyiséget raktárra. Így lehetővé válik, hogy a malmok megfelelő liszttartalmat szállítsanak és így megszüntethetők a súlyhiány miatti reklamációk. Hangsúlyozza a központ, hogy minden olyan esetben, amikor a malmok rosszhiszeműségének gyanúja merül fel, szigorú vizsgálatot fognak indítani és amennyiben a panasz be is igazolódik, a malmok őrlési jogosultságát bevonják. (M. Tud.)

Gabonaneműek felvásárlására jogosított országos és körzeti kereskedők jegyzéke

Nagyvárad thj. város polgármestere 22.409—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A 111.000—1943. K. M. számú rendelet alapján értesítem a város közönségét, hogy a gabonaforgalmi központ a következő országos, körzeti és helyi kereskedőket jelölte ki gabonaneműek felvásárlására: a kijelölt kereskedők, valamint bizományosaik a rizs kivételével valamennyi, a Gabonaforgalmi Központ ügykörébe utalt termény (búza, rozs, kétszeres, sörárpa, takarmányárpa, zab, köles, hajdina és kukorica) vásárlására jogosultak:

I. Országos kereskedők névjegyzéke:

Futura R. T. Budapest, V. Vigadó-utca 6., Agrikultúra Kereskedelmi R. T. Debrecen, András Bertalan Budapest, V. Nádor-u. 32. „Barzda” Mezőgazdasági és Kereskedelmi kft. Budapest, V. Vilmos császár út 45. Bischoff és Alex Budapest, IV. Galamb-u. 3. Délmagyarországi Gazdátárház Szövetkezet Budapest, V. Mérleg-u. 2. Durai Gyula Budapest, IV. Semmelweis-u. 14. Elő Budapesti Gözmalom R. T. Budapest, V. Rothermere-u. 27. Gabonavásárló R. T. Budapest, V. Harminecad-u. 5. Hangya Szövetkezet Budapest, IX. Közraktár-u. 30/34. Juhász és Társa Békéscsaba, Andrassy-út 14. Koráb

Antal Budapest, V. Nádor u. 25. Koós Elemér Budapest, V. Vécsey-u. 3. Ifj. Kovásznay Lstván Budapest, II. Margit-körut 62. Magyar Gabonakereskedelmi R. T. Budapest, V. József Nádor-tér 8. Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V. Alkotmány-u. 29. Orosházi Kisbirtokosok Kereskedelmi R. T. Orosháza. Kriegs-Au Gyula Budapest, V. Nádor-u. 14. Nyiregyházi Gabonakereskedelmi R. T. Nyiregyháza. Első Békéscsabai Miskolci és Debreceni „István” Gözmalom R. T. Harminecad-u. 6. Gizella Gözmalom R. T. Budapest, IX. Soroksári-út 16. Hungária Egyesült Gözmalom R. T. Budapest, IX. Soroksári-út 48. Schmidt és Császár Gözmalom Budapest, IX. Soroksári-út 44.

II. Kijelölt körzeti kereskedők névjegyzéke:

a) Csiha Lajos Budapest, IV. Petőfi Sándor-u. 12. Felbán F. G. Budapest, II. Csalán-u. 33. v. Horváth Pál Nagyvárad, Ródl Pál Nagyvárad.

b) malmok: Várad Malom és Ipartelepek R. T. Nagyvárad. Kovács Mihály Gözmalom Békéscsaba.

Helyi kereskedők:

Lendvai György Jánosó Arpád, Kósa Dezső. Futura bevásárlási ki-
rendeltség Nagyvárad.

Termények vásárlására jogosult kereskedők névjegyzéke

Nagyvárad thj. város polgármestere 2.641—1913.—IX. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A Hűvelyesforgalmi Központ 582—1913. számú leiratával az országos körzeti és helyi hűvelyes termények vásárlására jogosított kereskedők névjegyzékét a következőkben állapította meg:

Országos kereskedők: Vitézek termelő Szövetkezete (Budapest), Magtermelő Magyar Gazdák Szövetkezete (Budapest), Herinfeld Magnemesítő kft. (Budapest), Gabonavásárló R. T. (Budapest), „Falu” Mezőgazdasági és Állattenyésztési Szövetkezet (Budapest), Várad Magkereskedelmi kft. (Budapest).

Körzeti kereskedők: Szaatmárgyei Terményértékesítő Szövetkezet, Terményértékesítő Szövetkezet Budapest, Granifer kft. Budapest, Vida István Kunszentmárton, Vetőmagel-szaporító R. T. Budapest.

Helyi kereskedők: Hangya kirendeltség, Kósa Dezső, Lendvai György és Futura kirendeltség Nagyvárad.

Gondos vizsgálat alapján kell kiállítani az erkölcsi bizonyítványokat

A belügyminiszter arról értesült, hogy az erkölcsi bizonyítványok kiállítására jogosult egyes hatóságok, ha az erkölcsi bizonyítványt kérő fel megelőzőleg más hatóság területén lakott, azt követelik, hogy a kérelmező mutassa be az előbbi lakóhely szerinti illetékes hatóságtól kiállított erkölcsi bizonyítványt, ottani életének igazolására.

A belügyminiszter most rendelkezést adott ki, amely szerint ez az eljárás ellenkezik az érvényben lévő rendelkezésekkel, mert ha a fél előzőleg más helyen is lakott, az erkölcsi bizonyítvány kiállításához szükséges adatokat megkeresés útján, hivatalból kell beszerezni. Az ilyen megkeresésekre a felhívott hatóságnak soronkívül kell közölnie az adatokat.

Arról is értesült a belügyminiszter, hogy egyes hatóságok az erkölcsi bizonyítvány kiállításánál alapos előzetes vizsgálódás nélkül igazolják a folyamodó magatartását és nemzethűségét. Amennyiben egyes jogszabályok másként nem rendelkeznek, az erkölcsi bizonyítványokat mindig az egész életre kiterjedő és gondos vizsgálódás után szabad csak kiállítani. Főleg a visszacsatolt, illetve visszafoglalt területeken kell nagy gondot fordítani a nemzethűség igazolásának kérdésére.

Kenyérjegyet loptak egy trafikból

Nagyvárad. Újabb időben egymásután történnék a kenyérjeggyel visszaélések. A multkor is elítéltek egy zsidóasszonyt. A büntetések úgy látszik nem riasztják vissza az önmagukról megfélelmezett emberket. Nem gondolnak arra, hogy ma minden ilyen visszaélés hazaárulás, mert megrövidítik a közösséget.

Most újabb visszaélés történt. Szabó János képviselő edesanyjának trafikjába tegnap délelőtt egy jóltöltött fiatalember állított be s cigarettát akart vásárolni. De mégsem ez volt a szándéka. Amíg a polcon levő különböző cigarettafajták után érlelődött, ellopott nagyobb mennyiségű kenyérváltójegyet.

De nemcsak őzv. Szabóné trafikjában garázdálkodott, hanem a trafiklál szemben levő újságos hódéból ellopott 3 pengőt.

A rendőrség megindította a nyomozást. Reméljük hogy hamarosan kézre kerül a tolvaj s méltó büntetésben részesül. Példát kell mutatni, hogy elmenjen az emberek kedve a köz ellen elkövetett bűnöktől.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 38.40
félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem adunk vissza.

DR. MARSCHALL FERENC LETT A TÖZSDE ELNÖKE. A Magyar Országos Tudósító jelenti: A tőzsdetanács július 27-én ülést tartott, amelyen a tőzsde elnökévé közfelkiáltással dr. Marschall Ferenc ny. földművelésügyi minisztert választották meg.

Templomok elleni légitámadásokkal foglalkozik a fuldai konferencia. — Berlin, július 27. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Augusztus 17. és 19. között tartják Fuldában Szent Bonifácus sírjánál a német katolikus püspöki kar konferenciáját, amelyen a nemetországi katolikus egyház 32 vezető tagja vesz részt. Mint jólérsült katolikus körökben mondják, az értekezlet egyik tárgya a templomok elleni ellenséges légitámadások hatása lesz, mert mint ismeretes, az ellenséges bombák számos és jelentős német templomot romboltak le, vagy rongáltak meg. A püspöki konferencia előkészítő tanácsa erre javaslatot terjesztettek, hogy a többi nemetországi egyházzal együtt intézzenek „felhívást a világ kereszténységéhez”, a nők és a gyermekek, valamint pótolhatatlan kulturális értékek érdekében.

BETÖLTÖTTÉK A REFORMÁTUS LEANYGIMNÁZIUM ÜRESEDÉSÉBEN LÉVŐ TANSZÉKEIT. Nagyvárad, július 28. A református leánygimnázium igazgatótanácsa tegnapi ülésén betöltötte az ürecedésben lévő tanszékeket. A magyar latin tanszékre dr. Csajkos Eva tanárnőt, a két magyar-német tanszékre Köblös Judit és Csoma Erzsébet tanárnőket, a latin-francia-román tanszékre Varga Béla tanárt, ének- és zenetárgyak Seprődy Ilona tanárnőt választották meg. A választások a kultuszminiszter jóváhagyása után válnak véglegesekké.

Markos György, a Magyar Ipar száz éve című munkájának egy éven belül harmadik kiadása jelenik meg. A harmadik kiadás változatlan ezinességben mutatja be a magyar ipar fejlődését kossuth és Széchenyi fellépésétől napjainkig. Nemcsak a múlt gondjait és a jelen problémáit tárja fel, hanem a jövő feladataival is foglalkozik. A könyvet, amely a Stud kiadásában jelent meg, a szerző közismert ezinesség és eleven grafikonjai díszítik. A könyv ára a mai viszonyokhoz képest nevétegeesen olcsó, mindössze 2 P, mert a szerző és kiadó célja az, hogy a magyar életnek ezt a fontos problémáját a legcélesebb népretegek is megismerjék.

TÖBB FONTOS TÖRVÉNYT FOGADOTT EL A FINN ORSZÁGGYÜLÉS. Helsinki. (MTL.) A finn országgyűlés kedden több fontos törvényt fogadott el. Linkomies miniszterelnök beszédében megállapította, hogy nehéz idők állnak a nemzet előtt, azonban a történelmi finn földön, hála segítségünknek, ezt a nehézséget le tudják küzdeni.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjék Magyar Lapok-at

PÉNTEKRE HALASZTOTTÁK A FAÉRTEKEZLETET. Nagyvárad, július 28. A mára hirdetett faértekezletet péntek déli 12 órára halasztották el.

RUSSÁTÓL DÉLRE KRÓMÉRCEFTALÁLTAK. Zágráb. (MTL.) Ankarai jelentés szerint Russától délre húzódó hegyekben új krómérc lelőhelyre bukkantak. Kiaknázására minden előkészületet megtettek.

A RIMANÓCZY ALAP FELÜGYELŐ BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE. Nagyvárad, július 28. A Rimanóczy-alapfelügyelő bizottságát szombat délelőtt 11 órára összehívta a polgármester. A bizottság ezalkalommal építkezési kérdésekkel foglalkozni.

AMERIKAI GAZDASÁGI SZAKÉRTŐK TANULMÁNYUTJÁ AZ ARAB ORSZÁGOKBAN. Ankará. (Stefani.) Kairói jelentés szerint a közelkeleti északamerikai iroda közlése szerint amerikai gazdasági szakértők egész sora utazott a Közelkeletre, hogy tanulmányozzák az arab országok gazdasági lehetőségeit. (MTL.)

BUTORT színeset MEZEI-TŐ
Háló, kombinált és előszobák.
Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

PETŐFI SZICILIÁBAN Szicília ellenséges megrohanása a világhíresség középpontjába hozta a sziget legdelékeletibb városkáját: a kies fekvésű Notót, amelyet elválaszthatatlan szőlők fűznek Petőfi Sándor emlékéhez. Itt élt (1843—1910) és alkotott a jeles olasz műfordító és költő Giuseppe Cassone, a magyar költőkirály egyik legnagyobb tisztelője, aki Petőfinak nemcsak legszebb alkotásait illette át a zengő olasz nyelvre, hanem Szicília több költőjével tárulva, a múlt század második felében ott, egy Petőfiről elnevezett költői iskolát alapított. A Petőfi Társaság tagjainak sorába választotta Szicília jeles fiát, akinek nemes és magyarbarát működését, ma emléktábla hirdeti notói lakóháza falán. 1880-ban Cassone felkereste Palóczy Lípót, a jeles író-tanár, az első magyarországi olasz nyelvtan szerzője és előszóval adta át neki a magyar írók üdvözlését.

Legmagasabb árak a fogtechnikus iparban

A közellátásügyi miniszter 33.700/1943. K. M. számú rendeletével alábbiak szerint állapította meg a fogtechnikai laboratóriumi munkák legmagasabb árát:

Fém munkák: egyszerű fémborító korona 6.40 P, fémhídtag 8 P, porcellán hídtag 8 P, egyszerű csapos fog 8 P, Rihmond csapos fog 9.60 P, fémhídtag 8 P, áthidalás tagonként 4.80 P, fémlemez sajtóval 38.40 P, fémlemez öntve 48 P, egyszerű kapocs 3.20 P, különleges kapocs 6.40 P, hemlekező korona 19.20 P.

Kaucsuk munkák: foganként 3.20 P, javítás 4.80 P, kaucsuk kanál 4.80 P, szívó 3.20 P.

Műgyantamunkák foganként 4.80 pengő.

Porcellán munkák: borítókrona 32 P, porcellánhídtag 12.80 P.

Műanyag munkák: Műanyagkorona és hídtag 19.20 P, műanyagbetét 11.20 P.

A fentiek szerint megállapított díjak az anyagárak nélkül értendők. A

Nyíró József erdélyi tárgy gyönyörű regénve.
A velencei filmversenyen első díjjal kitüntetve

Emberek a havason

Főszerepben: Görbe János és Szellay Alice. — Rendezte: Szóts István

Szerdán utoljára:
Oroszlánkölyök

Csütörtöktől a
CASINO Filmszínházban

LAVORO ITALIANO NEVET VETTE FEL A LAVORO FASCISTA. Róma. (MTL.) A NTL. jelenti: Az eddigi Lavoro Fascista Lavoro Italiano címen Enrico Rocca, a lap eddigi főmunkatársa szerkesztésében jelenik meg. Első vezércikkében azt írja, elképzelhetetlen, hogy a munka és a szellem Olaszországa a holnapi európai egységben ne töltsön be továbbra is magas erkölcsi és kulturális szerepet. (MTL.)

Ipartestületi hírek

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Faipari szakosztálya. Az Ipartestület faipari szakosztálya felhívja azon tagokat, akik igényelt szeg és enyv utalványukat még nem vitték el, hogy folyó hó 28-án délig haladéktalanul vegyék át és estig váltsák ki, mert ellenkező esetben utalványaik érvényüket veszítik. Elnökség.

Felhívjuk a Nagyvárad és Vidéke Ipartestület vas- és fémpipari szakosztály kebelébe tartozó azon lakatos, bádogos és kovácsiparosokat, akik július 17-től szemet igényeltek, hogy utalványukat a legközelebbi időn belül átvenni sziveskedjenek, mert a ki nem váltott és lejárt utalványokat meg nem hosszabbított Ismételt felhívjuk t. tagjaink figyelmét, hogy a segédek munkakönyvét és a tagsági könyvet felülvizsgálás végett haladéktalanul mutassák be a szakosztályi irodában. Elnökség.

Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok közleménye

Nyílt árusítási üzlettel rendelkező textilkereskedők szakosztálya folyó évi július hó 28-án, 19 óra 30 perckor tartja alakuló közgyűlést a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok jelenlegi titkári hivatalában (Szent László-tér 4. sz., Sas-palota). Felkérjük a nyílt árusítási üzlettel rendelkező nagy és kiskereskedőket, hogy ezen megátrakuló ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Az előkészítő bizottság nevében Lakomcsik Lajos, az előkészítő bizottság elnöke.

Megjegyezzük, hogy a Kereskedelmi Csarnok tagja csak az lehet, aki az 1941. évi XV. tc. hatálya alá nem esik.

A nagyvárad Kereskedelmi Csarnok miniszteri bizottságának megbízásából: Wargha Gyula titkár.

Pk. 1311/1943. szám.

ÁRVERESI HIRDETMÉNY

Dr. Szathmáry Ferenc nagyvárad ügyvéd által képviselt v. Réthy Andor javára 1084 P 55 fil. tőke és járulékaik erejéig a margittai kir. járásbírósg 1941. évi P. 2561 ez. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943. évi május hó 7-én lefoglalt 1400 P becsült ingóságokra a margittai kir. járásbírósg fenti ez. végzésével az árverést elrendeltetvén, annak Bályok közég Emma ligeten leendő megtartására határidőül 1943. évi augusztus hó 2-ik napjának délutáni 5 órája tüzetik ki, amikor a bírósággal lefoglalt pénzeszközöket, irógépet a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár kétharmadrészéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Margitta, 1943. évi július 15.
Zsigmond Géza,
kir. bír. végrehajtó.

92 közióleti szövetkezet működik az országban

A vármegyei és városok közióleti szövetkezetek most érkeztek el fennállásuk első évfordulójához. Eredményekben és teljesítményekben gazdag év volt ez, amit a szövetkezetek közióleti működésükkel kifejtettek. Ezidőszent már 92 ilyen intézmény működik az országban. Ezek közül 39 megyei intézmény 13 törvényhatósági városokban, 35 pedig megyei városokban működik. A vármegyék eddig csak Somogy és Szabolcs vármegyék nem rendelkeznek közióleti szövetkezettel. A városi törvényhatóságok közül Budapesten, Baján, Kaposváron, Újvidéken és Zomborban hiányoznak ezek az intézmények. Hír szerint a főváros is követi a vidék példáját és rövidesen megalakul a fővárosi közióleti szövetkezet is. 35 megyei város önállóan is tart fenn ilyen intézményt annak ellenére, hogy ott megyei közióleti szövetkezet is működik. 28 megyei város területére az illetékes vármegyei szövetkezet terjeszti ki hatáskörét. Ezenkívül 5 megyei városban a városi közigazgatás végzi szövetkezeti mozgalom nélkül a nép- és családvédelmi tevékenységét. (Magy. Tud.)

Kávéházi záróraig árusíthatnak a hadirokkantak

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a Budapesti Közlönyben megjelent rendeletével olyképpen rendelkezett, hogy a kizárólag árúkra, vagy munkára való megrendelések gyűjtésével foglalkozó vállalatok, (pl. kelme-festők, ruhatisztítók, gyűjtő üzletei, ügynöki irodák, stb.) üzlethelyiségei köznapokon az ország egész területén a nem élelmiszerek, hanem egyéb áruk árusítására berendezett üzletek nyitvatartásának ideje alatt, a foglalkozást közvetítő irodák pedig reggel 8 órától délután 4 óráig tarthatók nyitva.

Egyidőig lehetővé tette a miniszter, hogy a hadirokkant és hadiöreg utcai árusok cukorkát, száraz süteményt, gyümölcsöt és fővirágot piacon, téren, uton, utcán, vagy kapu alatt felállított árusító helyre a kávéházakra megállapított záróraig árusíthassanak, a légóltalmi elötétítésre vonatkozó rendelkezések megtartása mellett.

Szabadon forgalomba hozhatók a viaszosvászon- és linoleumárúk

A textilárú forgalmának szabályozásáról intézkedő 607.100-1943. K. M. számú rendelet részletesen felsorolja azokat a textilekkel, amelyek nem tartoznak a rendelet hatálya alá. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarától kapott értesülésünk szerint, a közlekedésügyi miniszter e cikkek jegyzékét most kiterjesztette és az erre vonatkozó 36.217-1940. számú leirata értelmében a viaszosvászon és linoleumárúk sem esnek a textilárúk előállításának és forgalmának szabályozásáról szóló rendelkezések hatálya alá.

Uj rend a hadisegélyek kifizetésénél

Csak a megállapított napokon lehet felvenni a segélyeket

Nagyvárad thj. város adóhivatala 5976-1943. adóhiv. szám alatt közli: A hadisegélyek kifizetésének megkönnyítése és gyorsítása végett a városi adóhivatal 1943. augusztus 1-től 2 pénztárban fizet az alábbi beosztás szerint:

ADÓHIVATALI PÉNZTÁR

(Városháza, földszint 10. sz. szoba)
F. évi aug. 2-án az 1-től 350-ig.
3-án a 351 700-ig.
4-én a 701 1050-ig.
5-én 1051-1407-ig

terjedő 1943. évi törzskönyvi számok alatti hadisegélyeket,

VÁROSI FŐPÉNZTÁR

(Városháza, földszint 1. sz. szoba)
F. évi aug. 2-án az 1-1600-ig.
3-án az 1601-1800-ig.
4-én az 1801-2000-ig.

5-én a 2001-től tovább terjedő törzskönyvi számok alatti nyilvántartott hadisegélyeket.

A közérdekű munkaszolgálatosok hadisegélyét az adóhivatali pénztára fizeti folyó évi augusztus hó 6-án.

A kifizetések naponta délután 4 óráig történnek.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a városi adóhivatal a kifizetéseket csakis a fenti sorrendben és időben teljesíti és kivételt senkivel sem tesz.

A kifizetések sorrendjét az adóhivatal hónapról-hónapra változtatni fogja, hogy a nagyobb törzskönyvi számmal rendelkező hadisegélyezettek ne kerüljenek hátrányos helyzetbe a kisebb számmal rendelkezőkkel szemben és a sorrendről minden hó végén a helybeli hírlapok útján értesíti az érdekelteket.

Forgalomba kerülnek az egységes áru mitalpu cipők

Megszűnnek az egyéni ármegállapítások

Megirtuk, hogy a közlekedési miniszterium a cipőfronton újításra készült. Egy, mint a börtalpu cipők egységesítése történt, a mitalpu cipők forgalmában is be fogják vezetni a típusrendszert és ezzel megszüntetik a mai lehetetlen helyzetet, amikor sokszázféle, részben használhatatlan cipőfajta kerül forgalomba. Az egységesítéssel mindenekelőtt a takarékoságot és a megfelelő minőséget kívánják szolgálni. A férfi, női és gyermekcipőkre egyaránt kötelezővé teszik az előre meg-

állapított típusok szerinti gyártását. Ezzel megszűnnek a piacon észlelt rendkívül nagy árkülönbségek is, mert a mitalpu típuscipők is hatóságilag megállapított árakat kapnak. Minden cipőn maradóan fel kell majd tüntetni az eladási árat. Természetesen az új rendszerrel megszűnnek az egyéni ármegállapítások és minden cipőgyártó az előírt hatósági áron lesz köteles készítményeit forgalomba hozni ezután. (Magy. Tud.)

SPORT

Öt első helyet szereztek az NSE atlétái Kolozsváron

Hármasugrásban Nagy 13:54 méterrel kerületi csucst ért el

Szenzációs sikerrel szerepeltek az NSE atlétái Kolozsváron. Öt számban hozták el az első helyet, ezzel is bizonyítva, hogy Erdély legjobb atléta-csapata a nagyvárosi NSE.

Első helyen kell kiemelniük az új szerzemény: a székely östehetség Nagy András kerületi csucspontját hármassugrásban, ugyanis 13:54 cm-et ugrott. Ha ez a fiú komolyan dolgozhat, akkor Európa legjobbjai közé kerülhet, mert a tehetsége megvan hozzá. Pompásan szerepelt Gáll, a gépiparisták diáklétája, aki idei legjobb eredményével győzött 1500 méteren és ugyanakkor egyéni csucst ugrott magasba is. Janza igen szép eredménnyel győzött súlylökésben. Krupkának a győzelme természetesen is, hisz ő a legjobb erdélyi gátfutó. Nagy János végre behozta, amitőlta hogy nem hiába szaladgált egész délutánokat nagy fölénnyel verte a kolozsváriakat 5000 méteren. Lerchner és Kovács másodikok voltak, de meg kell említenünk, hogy

az ország legjobbjával: Bíró Györggyel és Kiss Györggyel kellett megküzdeniök, ellenben eredményük kitünök.

Az NSE atlétái által elért részletes eredmények a következők:

100 méteren 2. Nagy András 11.2 mp. 5. Zrupkó 12.2 mp. 1500 m. 1. Gáll 4:17. 5000 m. 1. Nagy János 17:3. 2. Juhász. 110 m. gátfutásban 1. Krupka 17. 1 mp. 4. Csapó. Hármassugrásban 2. Gáll 163 cm. 4. Krupka 160 cm. 5. Kovács 155 cm. Hármassugrásban 1. Nagy András 13.54 m. ker. rekord! 4. Maitényi 12.07 m. Súlylökésben 1. Janza 12.60 cm. 4. Maitényi. Kalapácsvetésben 2. Lerchner 37.40 m. 4. Janza. 4x400 méteres váltófutásban 3. az A csapat és 5. a B csapat.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Kikanott a Kispeszt az edzőmérkőzésen

A NAC szombat esti ellenfelének készülődéseit nagy érdeklődéssel figyelik zöld-fehér körökben. Mint értesülünk, a budapesti piros-fehérek vasárnap a Törökvas csapatával játszottak edzőmérkőzést s azon három próbajátékkal kiállva, 3:3 arányú vereséget szenvedtek az NB II-be esett kék-fehérektől. Nagyvárad zöld-fehér szurkolók örömmel ünnepeltek el a „Kispeszt” győzele edzését, miután a NAC vasárnap kilenc gólt rugott az edzésen.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Vashordót, bádoghordót vásárol Ullmann cég, Mussolini-tér 12. Telefon 2677. 452
Tangóharmonika gyermekeknek való eladó. Szent Anna-u. 33. 467
Kombinált szoba, konyhabutor, rekamiér eladó. Veró asztalosnál, Kapucinus-utca 11. 468
Egy pár lószerszám eladó. Ferenc-u. 16. szám. 471
Jó hangú cimbalom olcsón eladó. — Cím a kiadóban. 476

Allást nyec

Kocsisgazda helyettesít keres a Dreher-Haggenmacher Nagyvárad, Sörgyár. Jelentkezni lehet 01 és 12 óra között a váradszőlősi telepen. 472
Szorgalmas, gép- és gyorsírásban jártas, lehetőleg érettségű tett munkacérok alkalmaztatás céljából a nagyvárad, Kereskedelmi és Iparkamara főtákaránál (Deák Ferenc-utca 1. sz.) jelentkezhetnek. 475

Különlele

Fertőtlenítést, poloska, mely és más dennemű fergék irtását 38 évj gyakorlati vállalja. Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313
Paragazzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutoras Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 364
Találtatott mankógumi, igazolt tulajdonosa átvetheti a kiadóban. 473
Jóházhól való 12 éves kisleány gyermek mellé vagy könnyebb munkákra ajánlkozik. Mocsár-u. 9. Pálfi Eva. 474

Lakás

2 szobás magánházat megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. 409

Oktatás

Javító vizsgákra előkészíték gyakorlati. Sztaroveszky-u. 42. szám. 466

Nagyvárad város legújabb térképe

nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Sztágyi Dezső-utca 5. szám.